

Resum
Executiu

B✓

IMPACTE DE LA REFORMA LABORAL EN LA QUALITAT DE L'OCUPACIÓ

a Barcelona i l'àrea
metropolitana de Barcelona

Ajuntament de
Barcelona

Barcelona
Activa

Coordinació

Lorena Ventura Calvo. Directora de Formació i Plans Estratègics d'Ocupació, Barcelona Activa

Carme Turull Basomba. Responsable d'Anàlisi i Gestió del Coneixement, Barcelona Activa

Àngels Santigosa Copete. Cap del Departament d'Estudis Gerència d'Economia i Promoció i Econòmica, Ajuntament de Barcelona

Cristina Cárcel Ferrer. Coordinadora de Projectes. Gerència d'Economia i Promoció i Econòmica, Ajuntament de Barcelona

Autoria

D'ALEPH INICIATIVAS Y ORGANIZACIÓN, S.A

Edició

Desembre 2023

ÍNDEX

1/ OBJECTIUS I METODOLOGIA	4
2/ CONTEXT DE LA REFORMA LABORAL	6
3/ IMPACTE DE LA REFORMA LABORAL EN LA CONTRACTACIÓ	8
4/ L'IMPACTE DE LA REFORMA LABORAL EN L'ESTOC DE POBLACIÓ OCUPADA	28
5/ RESUM I CONCLUSIONS	32

OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE (ODS)

1 OBJECTIUS I METODOLOGIA

Objectius

L'**objectiu principal** d'aquest estudi és valorar el **grau de contribució** a la qualitat de l'ocupació que la Reforma Laboral ha tingut sobre Barcelona, en contrast amb l'àrea metropolitana de Barcelona, tot partint de la següent pregunta:

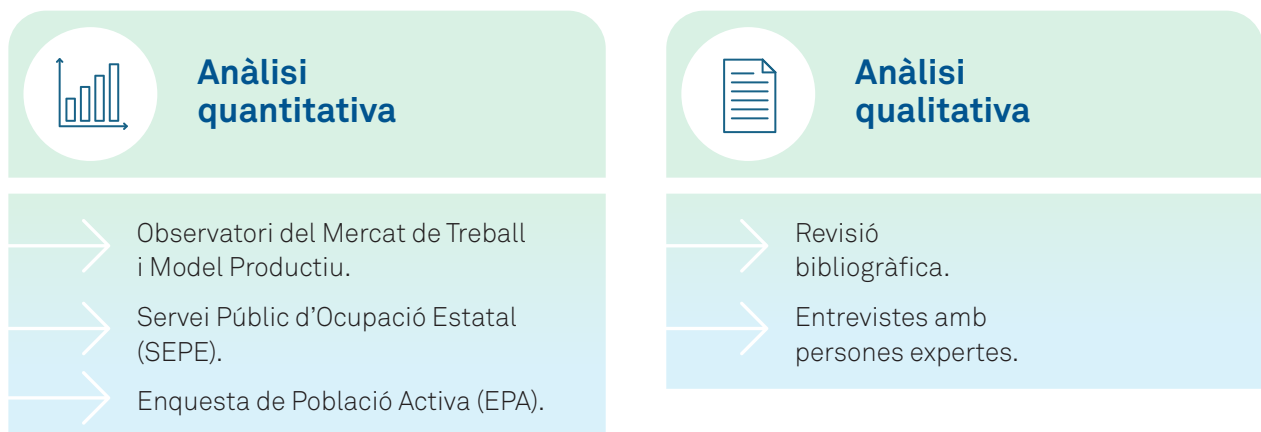
A Barcelona, després d'un any i mig de la seva entrada en vigor, està provocant la Reforma Laboral un impacte positiu sobre les persones i les empreses?

Per respondre a aquesta pregunta, l'estudi fixa els **objectius específics** següents:

- Identificar els **potencials impactes de la Reforma Laboral sobre els sectors més crítics**, amb perspectiva de gènere i d'edat.
- Analitzar l'evolució i el comportament dels **contractes temporals i indefinits**, fent èmfasi sobre com la supressió de la contractació **d'obra i servei** ha influït sobre els sectors clau de Barcelona.
- Copsar les experiències i opinions de **persones expertes en l'àmbit de la recerca, sindical i empresarial**, que complementin l'estudi de dades des d'una perspectiva qualitativa.
- Identificar les **actuacions que es poden dur a terme des de les administracions locals** per promoure una ocupació de qualitat en el marc de la nova regulació.

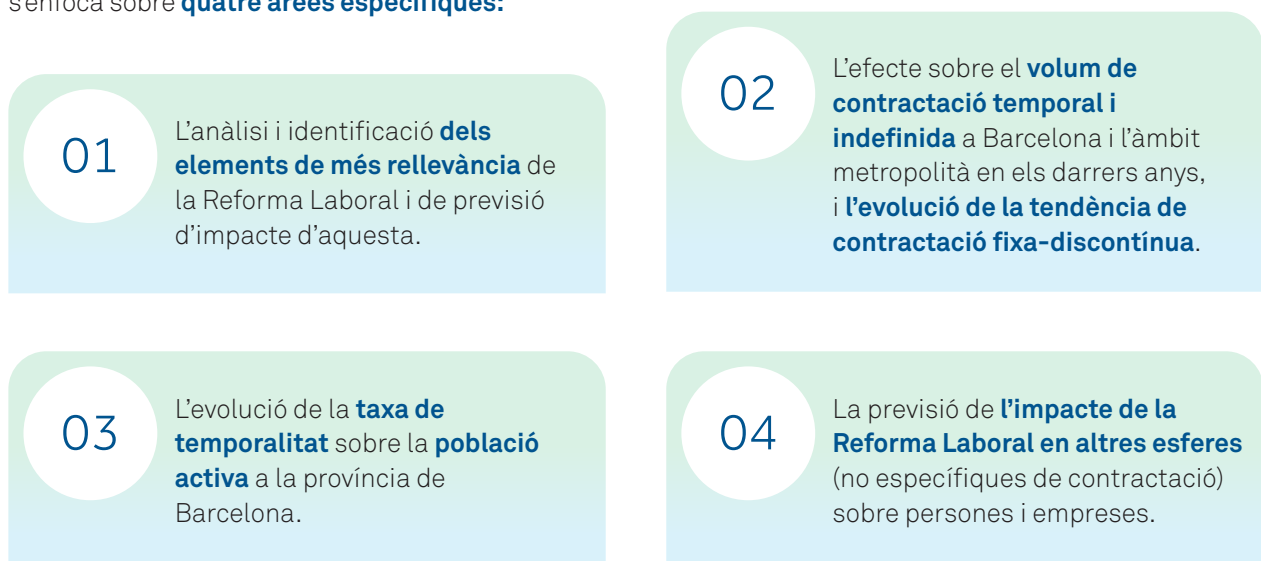
Metodologia

Per tal d'aprofundir sobre tots els punts, l'estudi ha combinat l'ús de tècniques **quantitatives** i **qualitatives** de recerca. D'una banda, les dades quantitatives han permès obtenir **informació sobre els canvis en l'estructura de contractació i estoc de població ocupada** de Barcelona i de l'àrea metropolitana. De l'altra, les **dades qualitatives** han permès aconseguir **informació contextual del mercat de treball i de la Reforma Laboral**.

Què regeix aquest estudi?

L'estudi de l'impacte de la Reforma Laboral s'enfoca sobre **quatre àrees específiques**:

2 CONTEXT DE LA REFORMA LABORAL

Quines són les mancances principals del mercat laboral a Espanya?

Diferents estudis assenyalen que en el mercat de treball hi sobrevolen, des de fa dècades, **cinc casuístiques** que generen un panorama laboral àmpliament **inestable, incert, poc sòlid i poc adaptable** en un món laboral constantment canviant:

01

Alt nivell de temporalitat

02

Elevat volum de rotació

03

Alt índex d'atur

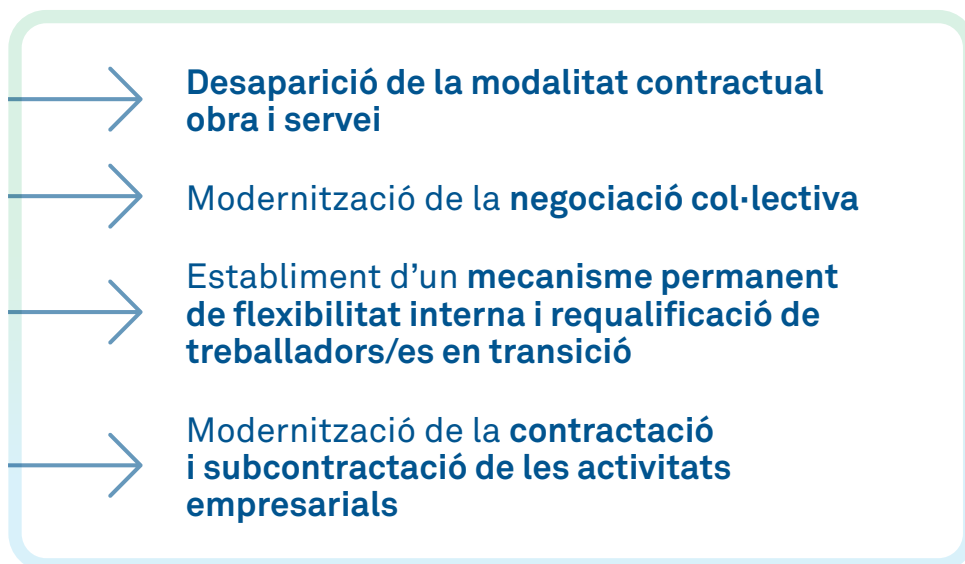
04

Tendència a la creació i destrucció ràpida de llocs de treball

05

Empobriment i precarització de les persones assalariades

La Reforma Laboral – Quines mesures s'han creat per resoldre aquestes mancances?

L'estudi de Barcelona Activa s'enfoca principalment en l'impacte de la **simplificació dels contractes (supressió de contracte d'obra i servei, i foment de la contractació indefinida)**, una de les accions més rellevants de la nova normativa. A diferència de les altres, l'impacte d'aquesta mesura es pot monitorar a través de dades quantitatives des del moment d'entrada en vigència de la normativa. **S'han estudiat les dades d'evolució de les contractacions indefinides i, també, de l'estoc de població ocupada en aquesta modalitat contractual.**

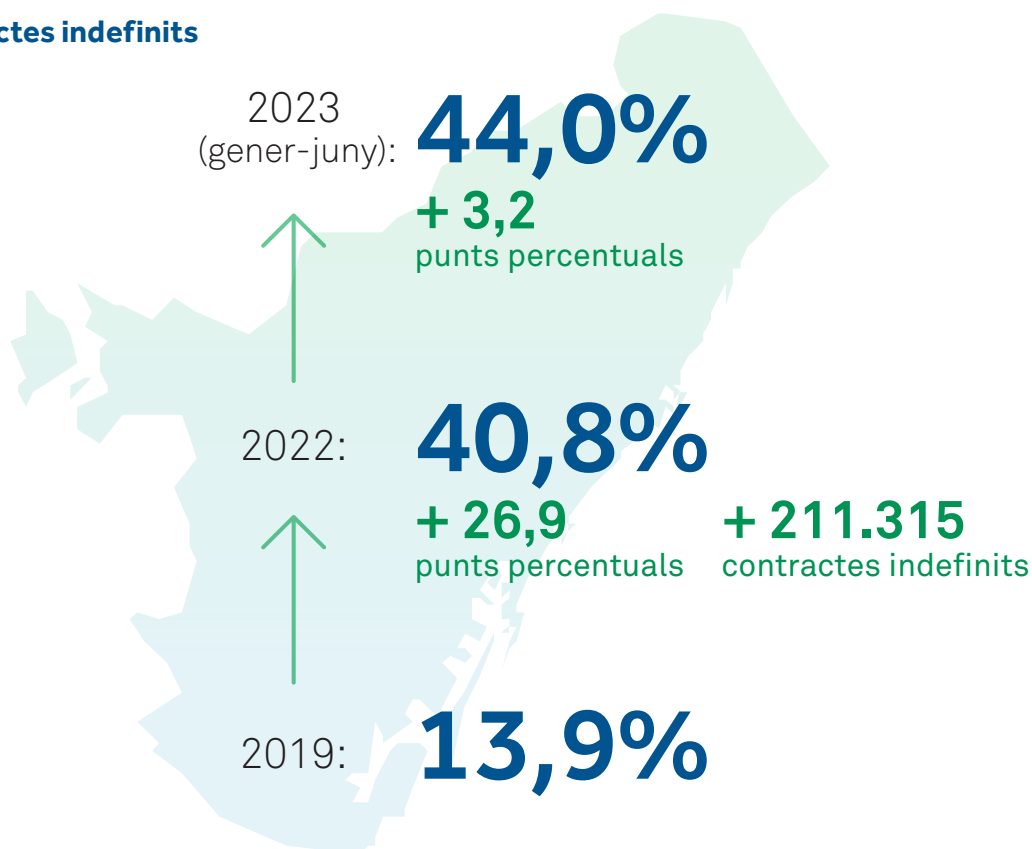
3 L'IMPACTE DE LA REFORMA LABORAL EN LA CONTRACTACIÓ

En aquesta primera part del Resum Executiu es mostraran les dades principals relatives als canvis en l'estructura de les noves contractacions, a Barcelona i a l'àrea metropolitana, en el període comprès entre el 2018 i el 2023.

L'objectiu és valorar si la Reforma Laboral ha tingut repercussions en els nous contractes que s'han generat a partir de la seva entrada en vigor.

La contractació indefinida a Barcelona creix un 30% respecte a la pre pandèmia i se situa en el 44% el primer semestre de l'any 2023

Contractes indefinits

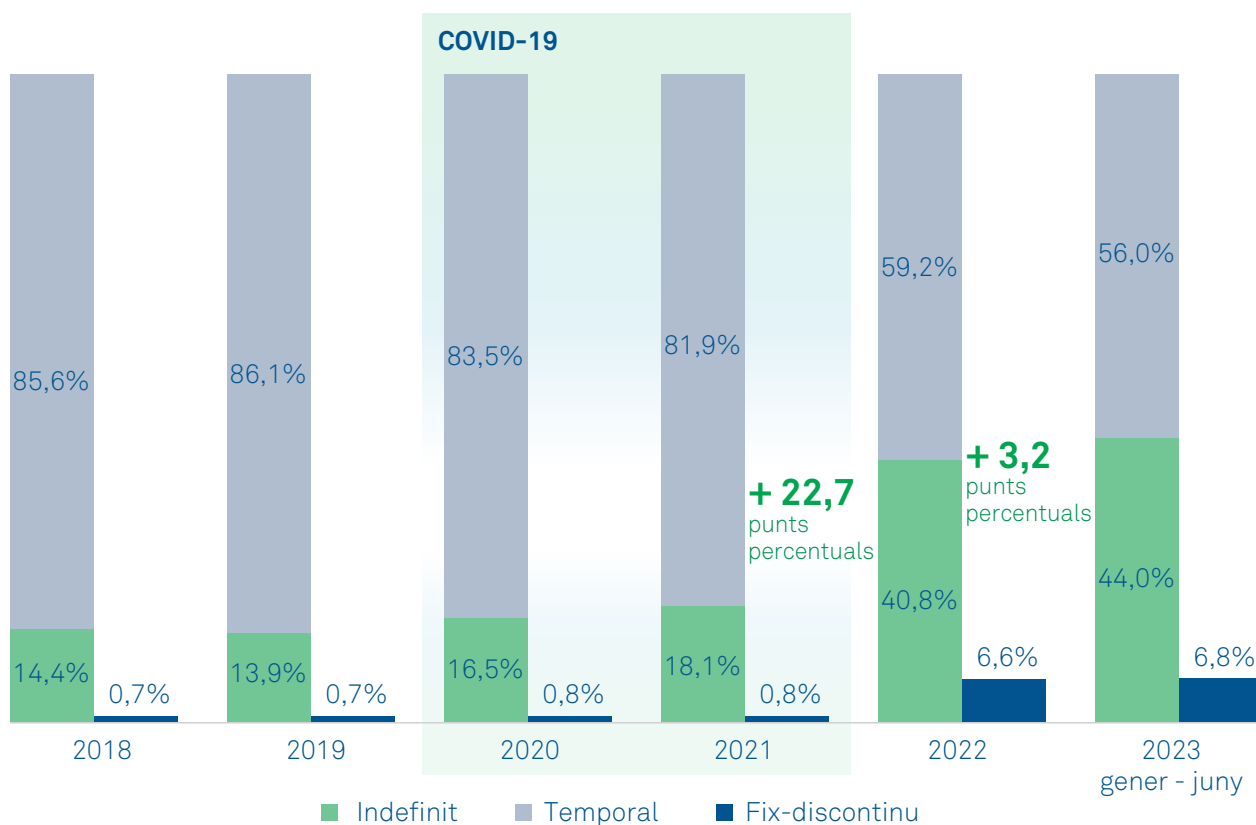
Contractes temporals (tipus)

Increment sense precedents de la contractació indefinida

El volum de contractació indefinida era, de mitjana, d'un **15,7% en els anys previs a la Reforma Laboral**. Un any després de l'entrada en vigor de la normativa, aquest volum va créixer fins a arribar al **40,8%**. Actualment, la taxa d'indefinites és del 44%. Per tant, **des de l'entrada de la Reforma Laboral aquesta modalitat ha augmentat en gairebé 30 punts percentuals**.

Contractacions a Barcelona 2018 - 2023

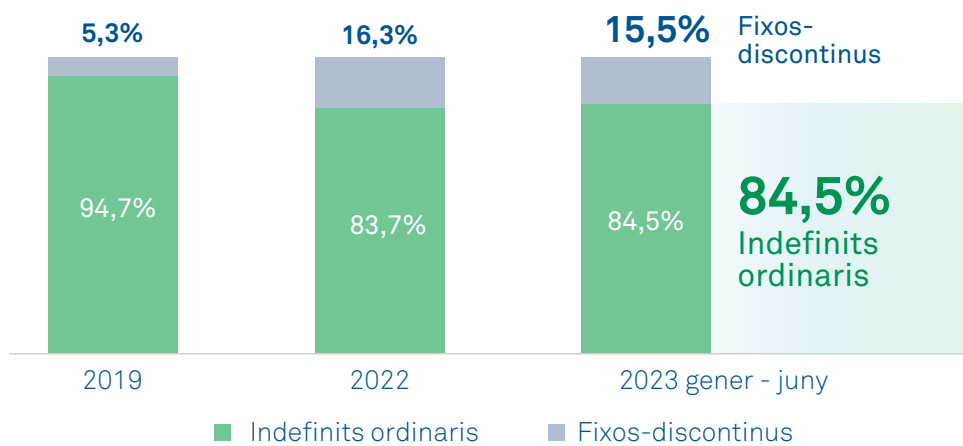
La taxa de contractació fixa-discontinua ha augmentat després de la Reforma Laboral, però manté el poc pes respecte al total de contractació. A més, l'any 2023 els fixos-discontinus s'han estabilitzat i pràcticament s'ha aturat el seu creixement.

Nota metodològica: el gràfic representa l'evolució de la taxa de contractació indefinida i de la modalitat de jornada fixa-discontinua a Barcelona respecte al total de noves contractacions de cada període.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SEPE.

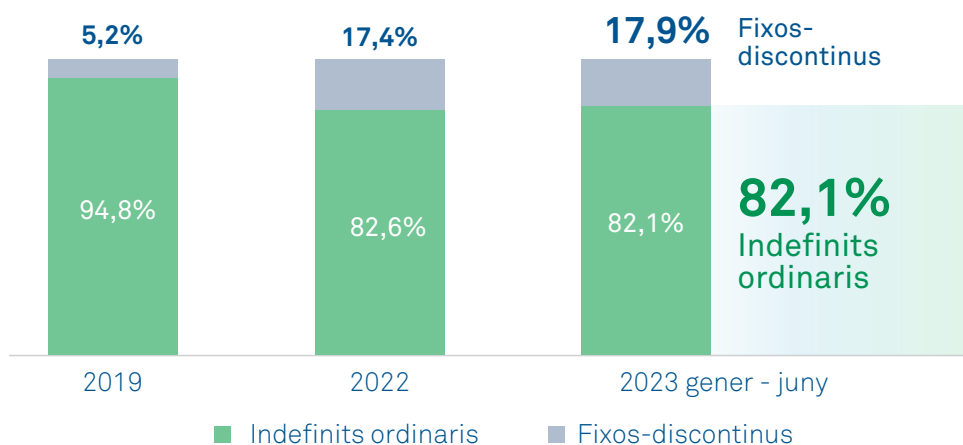
Prop del 85% dels nous contractes indefinits s'han fet en la modalitat ordinària

Un any després de la Reforma Laboral, tot i l'augment de la contractació fixa-discontínua, **la nova contractació indefinida es va mantenir, sent majoritàriament ordinària** tant a Barcelona com a l'àmbit metropolità, **amb un 83,7% i un 82,6%**, respectivament, l'any 2022. En el cas de Barcelona, **l'any 2023 la contractació indefinida ordinària tendeix a l'alça i, en canvi, la modalitat de jornada fixa-discontínua tendeix a disminuir lleugerament**.

Contractacions indefinides a Barcelona

Contractacions indefinides a l'àmbit metropolità

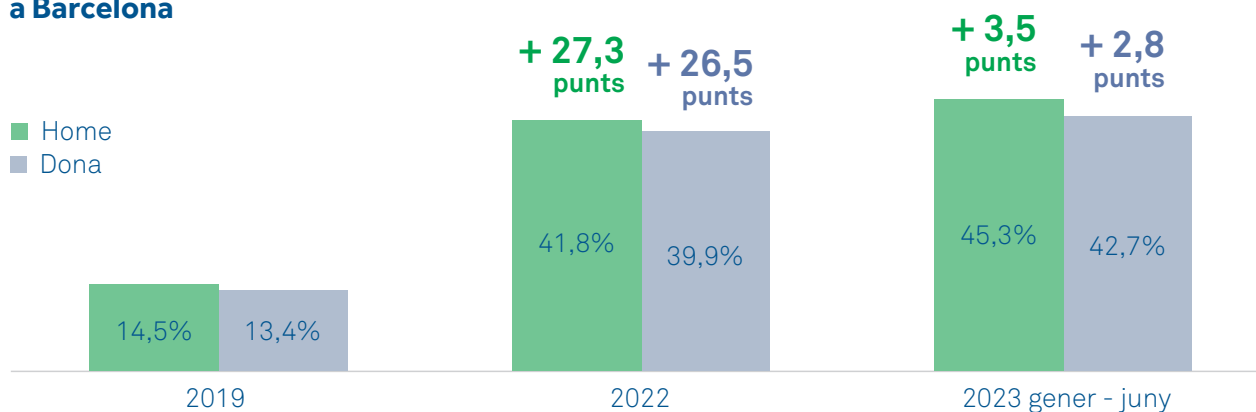

Nota metodològica: les dades corresponen a l'evolució del total de contractacions indefinides desagregades per contractació indefinida ordinària i jornada fixa-discontínua.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SEPE i l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Les dones tenen índexs més elevats de contractació temporal, però es beneficien, també, de l'augment de contractació indefinida

Contractacions indefinides a Barcelona

Contractacions indefinides a l'àmbit metropolità

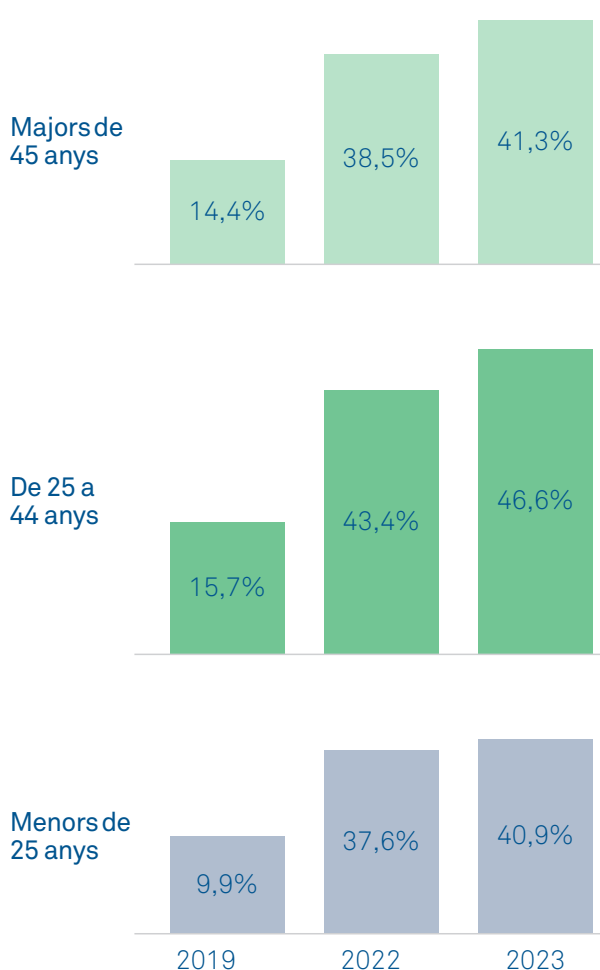

L'augment de contractació indefinida és similar en homes i en dones, si bé per als homes s'incrementa de manera lleugerament superior i es comporta de manera molt similar a Barcelona i a l'àrea metropolitana.

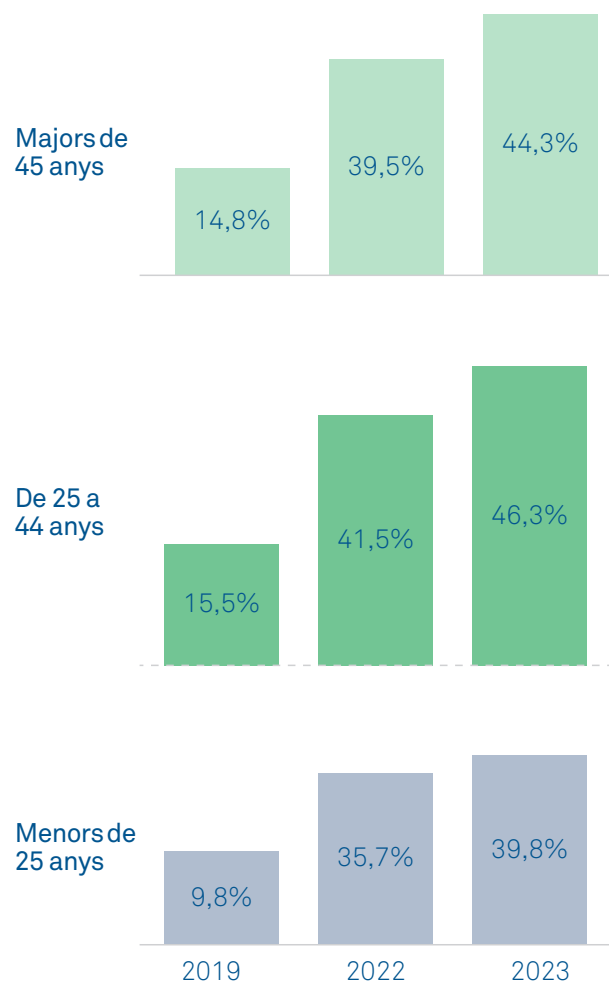
Nota metodològica: les dades corresponen a l'evolució de la contractació indefinida respecte al total de contractació de cada sexe.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SEPE i l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Els grups d'edat més desfavorits en el mercat de treball també s'han beneficiat de l'augment d'estabilització en els contractes

**Contractació indefinida
a Barcelona**

**Contractació indefinida
a l'àmbit metropolità**

→ **Les persones joves i les majors de 45 anys s'han beneficiat de la Reforma Laboral als dos àmbits. Les dades del 2023 continuen mostrant aquesta tendència positiva, sobretot a l'àrea metropolitana de Barcelona.**

Nota: percentatges de contractació indefinida calculats sobre el total de contractes de l'any de cada franja d'edat corresponent.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SEPE i l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Alguns dels sectors de Barcelona amb més taxa de temporalitat han estat protagonistes pel que fa a l'impacte de la Reforma Laboral

L'evolució de l'estructura de noves contractacions a Barcelona per sectors econòmics mostra **un augment general de les noves contractacions indefinides un any i mig després de la Reforma Laboral en tots els sectors**. Tanmateix, els sectors amb un creixement més accentuat de les contractacions indefinides han estat:

Sectors amb més impacte 2023 (gener-juny)

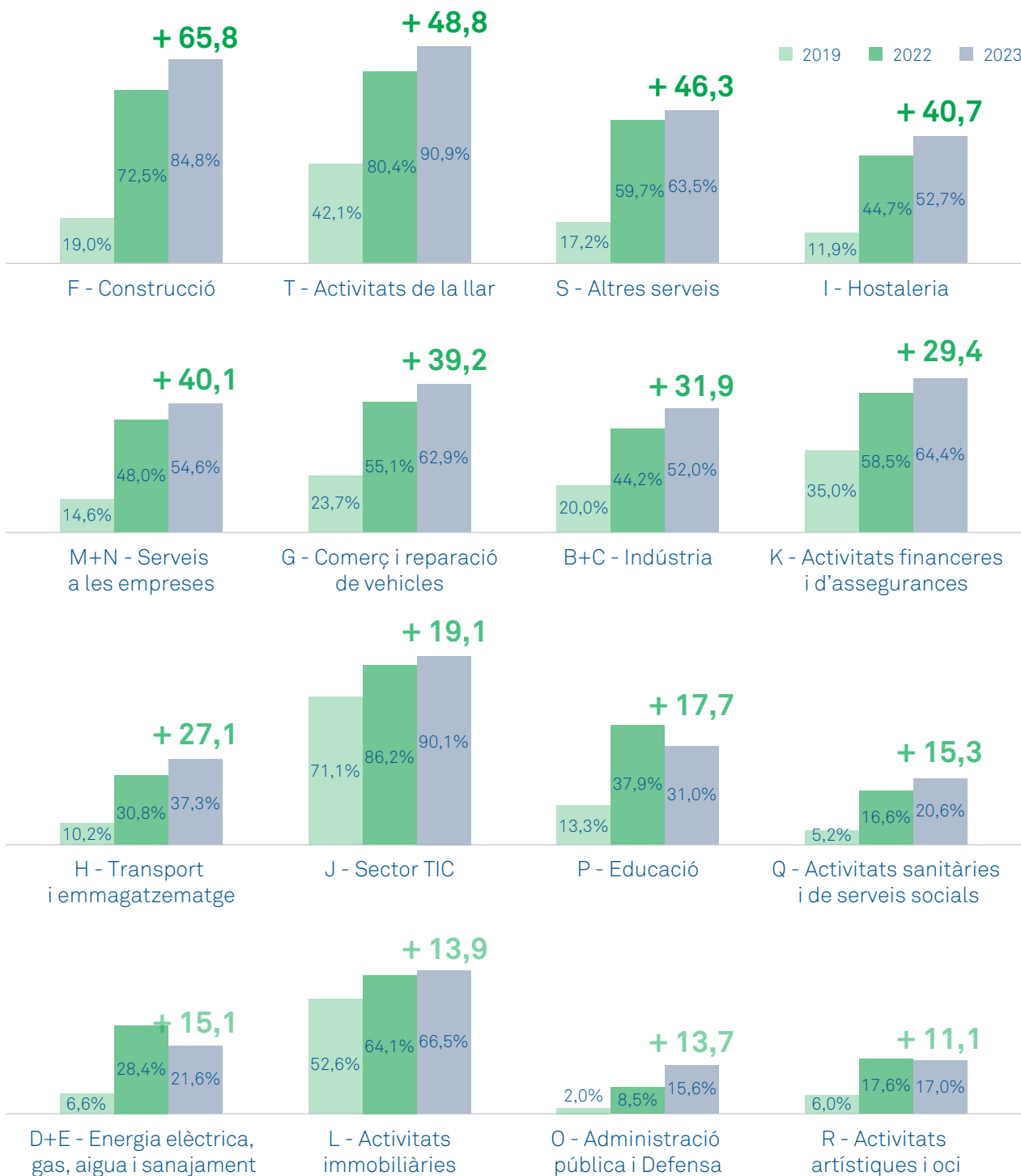

→ Increment mitjà de **+46,81** punts percentuals de contractació indefinida entre el 2019 i el 2023

*Nota: increment del primer semestre del 2023 respecte a l'any 2019 (punts percentuals).

*Nota: el sector **Altres serveis** inclou Activitats associatives, Reparació d'ordinadors, efectes personals i articles d'ús domèstic, i Altres serveis personals.

Tots els sectors guanyen estabilitat, si bé amb un impacte diferent

*Nota: increment d'indefinitos l'any 2023 respecte a l'any 2019 (punts percentuals).
Font: elaboració pròpia a partir de les dades del SEPE.

Els sectors més beneficiats a Barcelona també ho són a l'àrea metropolitana de Barcelona

L'evolució en l'àmbit metropolità per sectors mostra també **un augment general de les noves contractacions indefinides en tots els sectors**. El creixement més elevat de contractació indefinida s'ha donat en els mateixos sectors que a Barcelona:

Sectors amb més impacte 2023 (gener-juny)

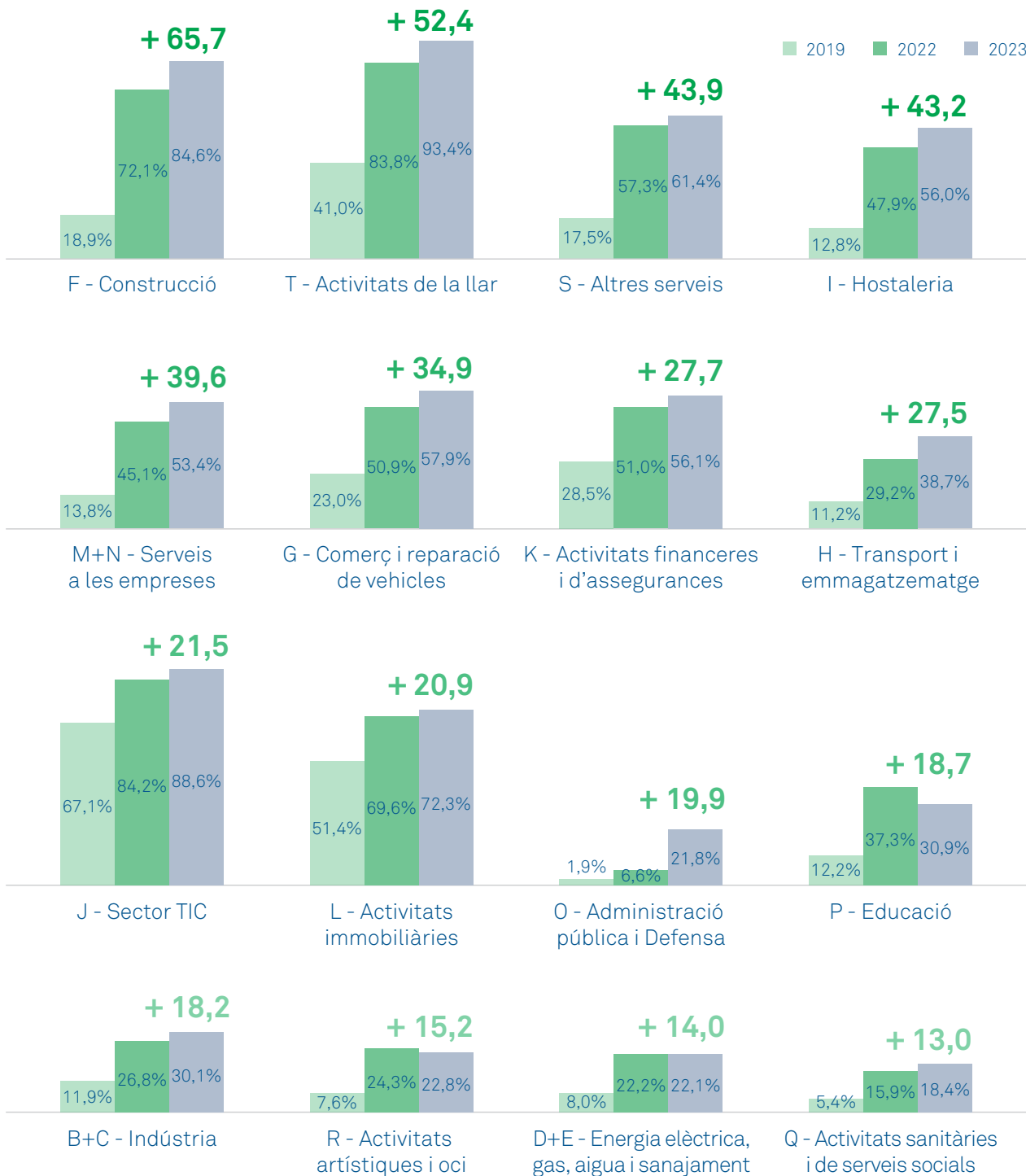

→ Increment mitjà
de **+46,60**
punts percentuals de
contractació indefinida
entre el 2019 i el 2023

*Nota: increment del primer semestre del 2023 respecte a l'any 2019 (punts percentuals).

*Nota: el sector **Altres serveis** inclou Activitats associatives, Reparació d'ordinadors, efectes personals i articles d'ús domèstic, i Altres serveis personals.

L'evolució de la contractació indefinida a l'àrea metropolitana ha estat similar a la de Barcelona

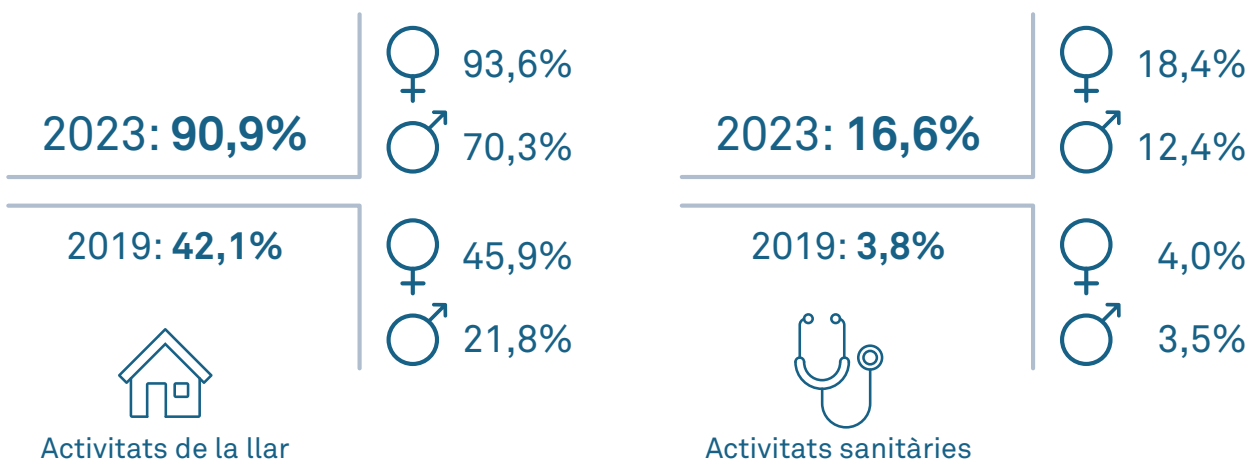
*Nota: increment d'indefinitos l'any 2023 respecte a l'any 2019 (punts percentuals).

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

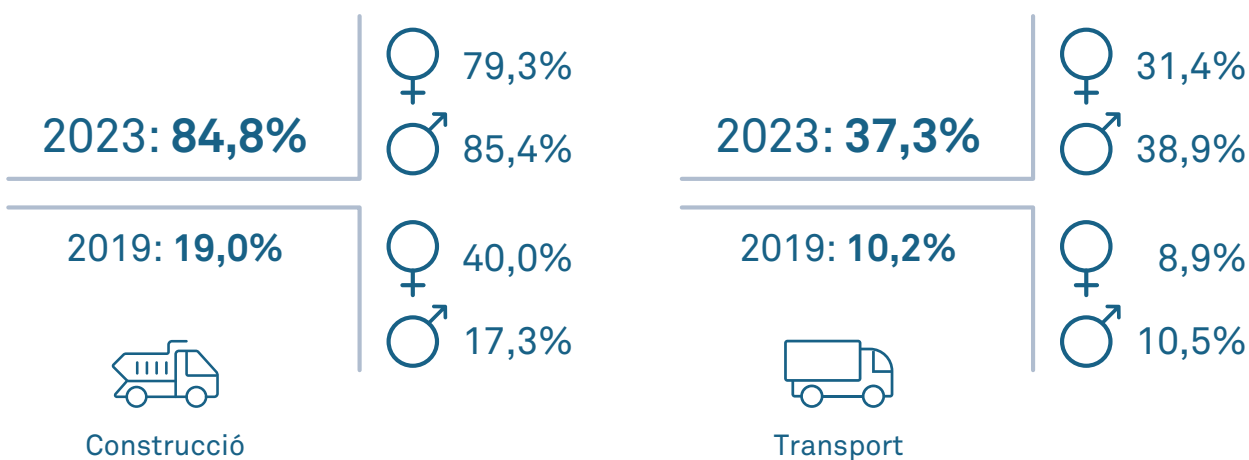
Dones i homes s'han beneficiat de la millora de l'estabilitat

No hi ha hagut canvis en l'estructura de gènere del mercat del treball. En aquest sentit, es continua amb una **contractació majoritària de dones en els sectors feminitzats** i d'homes en els **sectors masculinitzats**. A més, les dones continuen tenint un **lleuger major volum de temporalitat en els nous contractes**. Ara bé, elles també han gaudit d'un augment clar de l'estabilitat i, en sectors precaritzats com el **d'Activitats de la llar, l'augment de contractació indefinida ha estat dels més importants**.

Percentatge de contractació indefinida en sectors feminitzats

Percentatge de contractació indefinida en sectors masculinitzats

Nota: percentatge d'indefinitos (homes + dones) dels anys 2019 i 2023. Percentatge de dones i homes indefinits calculats respecte a total d'indefinitos, per sexe, els anys 2023 i 2019 en el sector corresponent. Font: SEPE.

La Reforma Laboral en alguns dels sectors estratègics de la ciutat

F

Construcció

G

**Comerç i reparació
de vehicles**

I

Hostaleria

J

Sector TIC

M+N

Serveis a les empreses

R

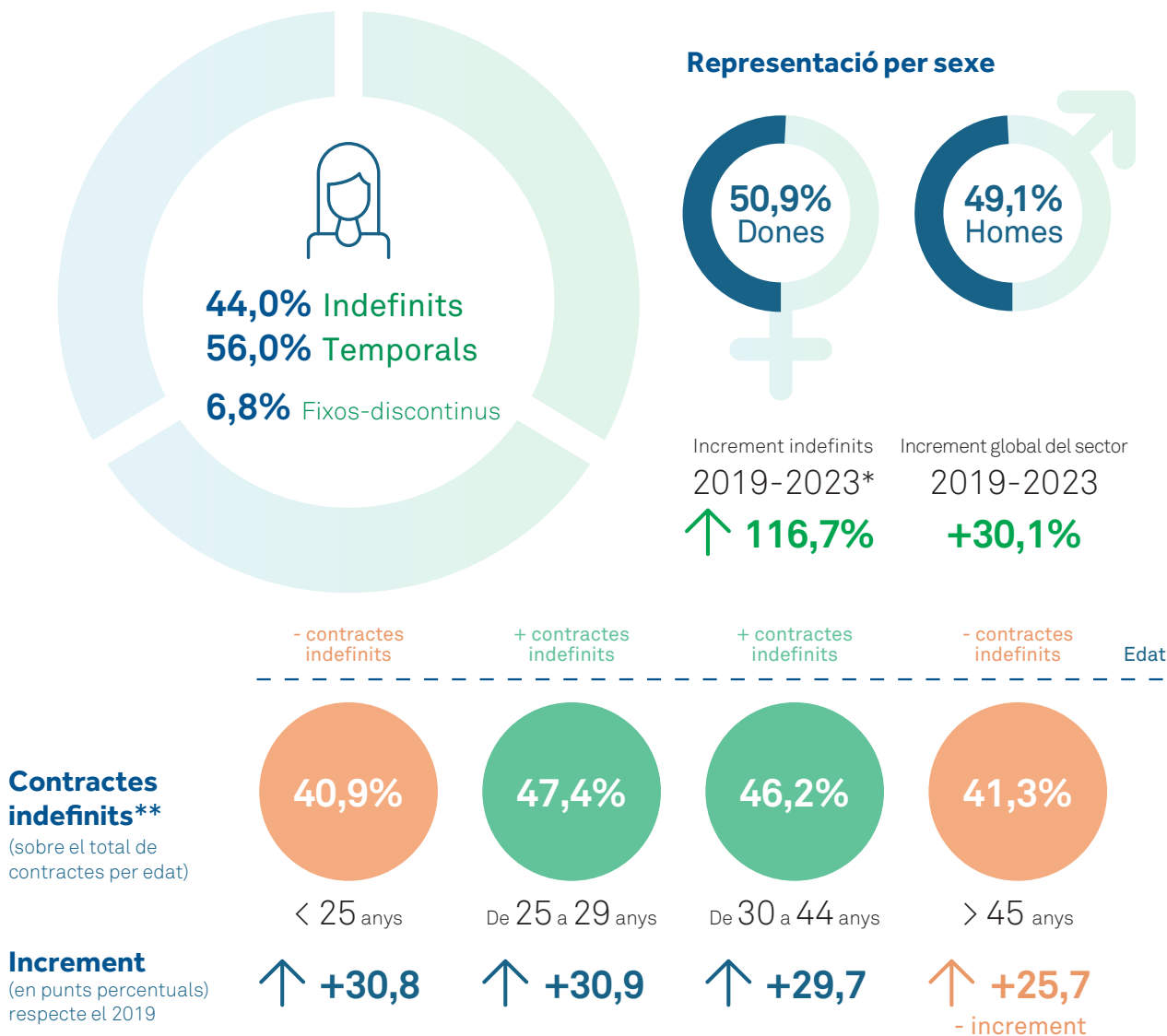
**Artístiques, recreatives
i d'entreteniment**

T

Activitats de la llar

Impacte positiu en tots els grups d'edat i increment global del 30% de la contractació indefinida respecte al 2019

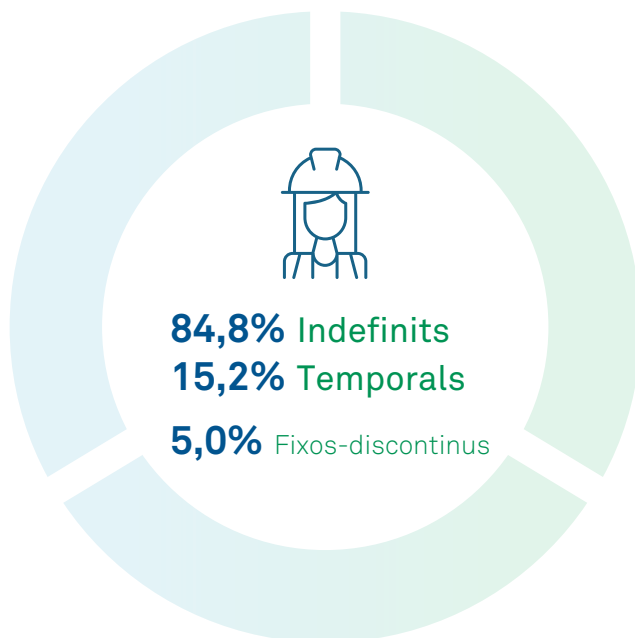

Impacte positiu en tots els grups d'edat, si bé els i les menors de 25 anys i els i les majors de 45 són els grups amb menor proporció de contractes indefinits, al voltant del 41%.

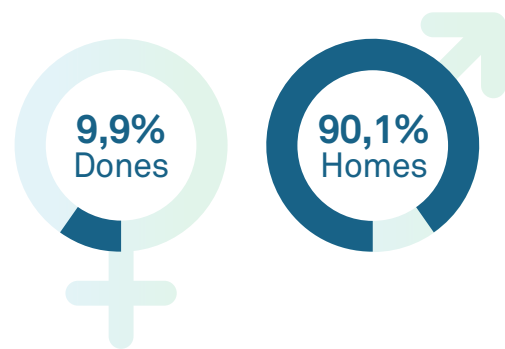
* Percentatge d'increment d'indefinits del primer semestre del 2023 respecte al primer semestre del 2019.

** Percentatges de contractació indefinida del 2023 sobre el total de contractes de cada franja d'edat corresponent. Increment en punts percentuals respecte al 2019.

Vista global del sector Construcció

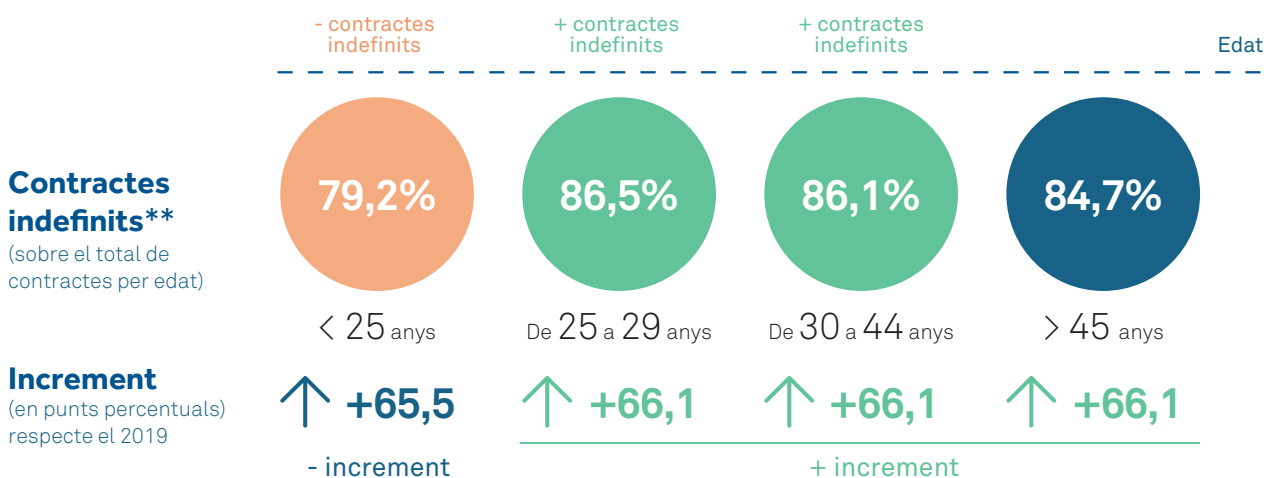

Representació per sexe

Increment indefinits
2019-2023*
↑ 215,9%

Increment global del sector
2019-2023
+65,8%

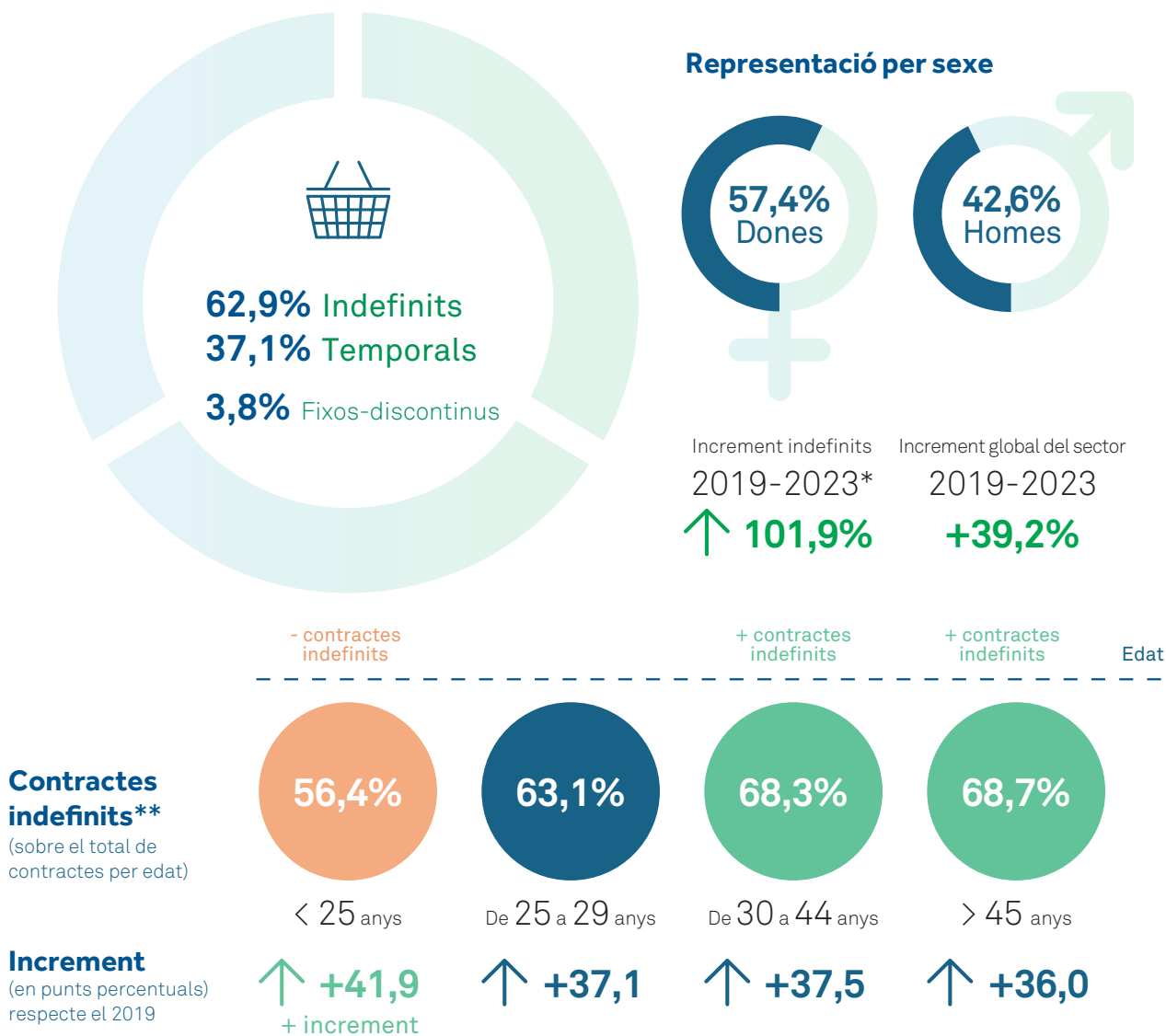

Sent el sector més beneficiat per la Reforma Laboral, el de la Construcció ha vist **augmentar la contractació indefinida un 215,9% des de l'any 2019**. L'estabilitat al sector es manté a l'alça i està impactant de manera **molt favorable** en tots els grups d'edat.

* Percentatge d'increment d'indefinitos del primer semestre del 2023 respecte al primer semestre del 2019.

** Percentatges de contractació indefinida del 2023 sobre el total de contractes de cada franja d'edat corresponent. Increment en punts percentuals respecte al 2019.

Vista global del sector Comerç

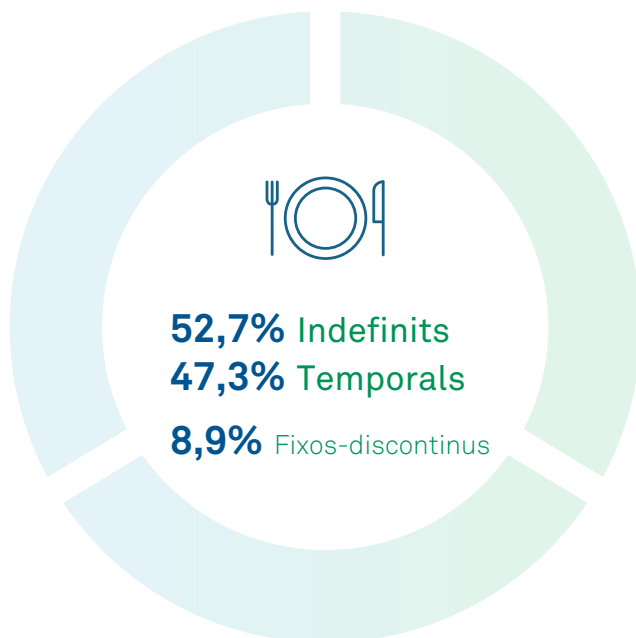

El primer semestre de l'any 2023, un 62,9% dels nous contractes del sector Comerç han estat de caràcter indefinit. La tendència d'estabilitat en el sector es manté en valors positius i està tenint un impacte especialment favorable sobre les persones joves, i també majors de 45 anys.

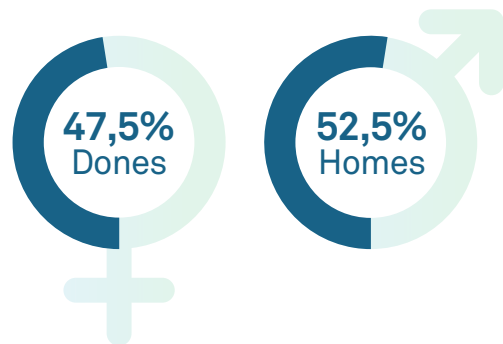
* Percentatge d'increment d'indefinitos del primer semestre del 2023 respecte al primer semestre del 2019.

** Percentatges de contractació indefinida del 2023 sobre el total de contractes de cada franja d'edat corresponent. Increment en punts percentuals respecte al 2019.

Vista global del sector Hostaleria

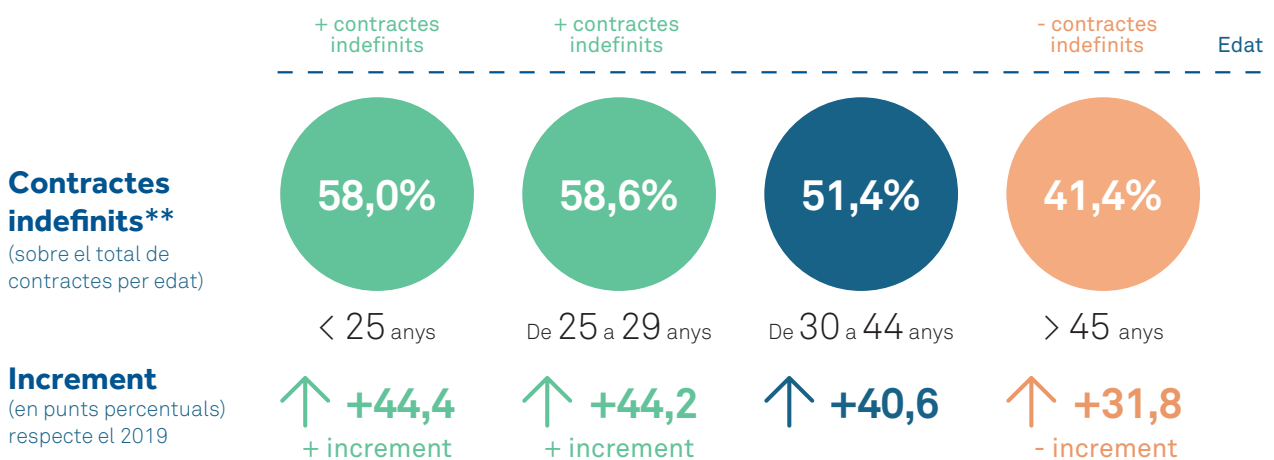

Representació per sexe

Increment indefinits
2019-2023*
↑ 160,1%

Increment global del sector
2019-2023
+40,7%

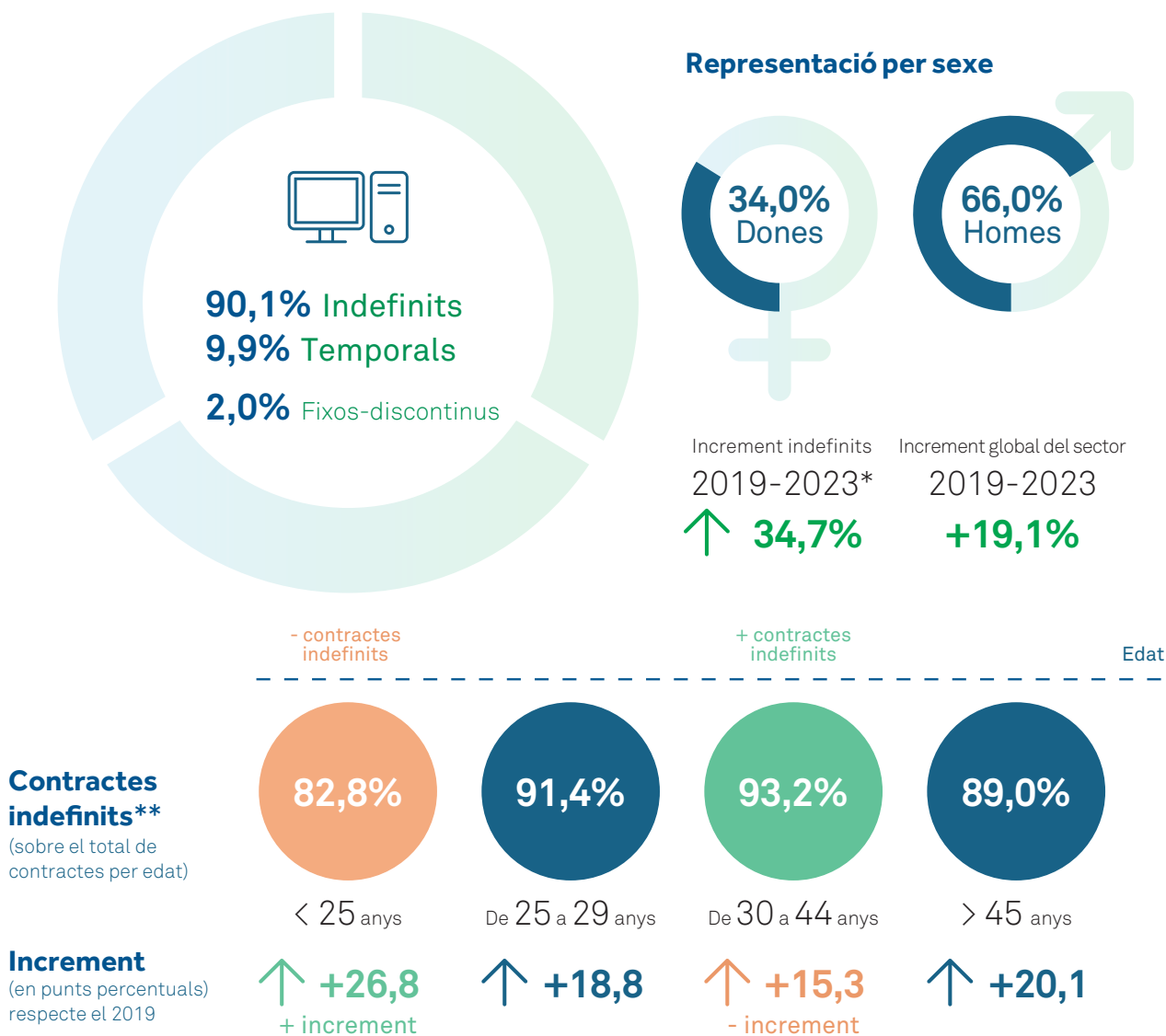

→ **L'any 2023 s'ha aconseguit per primera vegada que els contractes indefinits superessin els temporals, amb un impacte positiu especialment favorable en les persones joves.**

* Percentatge d'increment d'indefinitos del primer semestre del 2023 respecte al primer semestre del 2019.

** Percentatges de contractació indefinida del 2023 sobre el total de contractes de cada franja d'edat corresponent. Increment en punts percentuals respecte al 2019.

Vista global del sector TIC

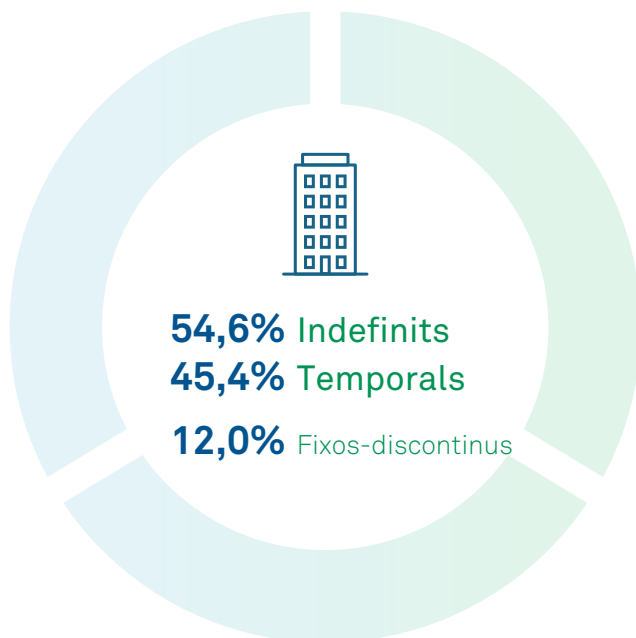

El sector TIC ja gaudia d'índexs de contractació indefinida elevats abans de la Reforma Laboral. Així i tot, un any després de la seva entrada en vigor **la contractació indefinida va augmentar un 34,7%**. L'any 2023 presenta valors que tendeixen a frenar i reduir aquest creixement, però **cal tenir en compte que el 90,1% dels nous contractes han estat fins ara indefinits**.

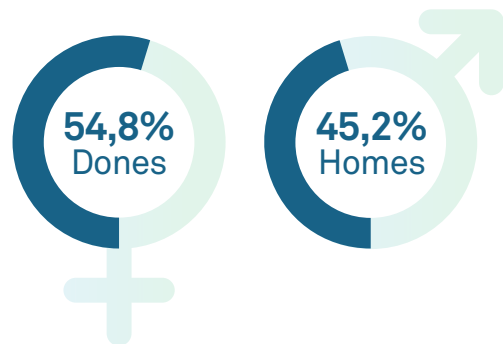
* Percentatge d'increment d'indefinitos del primer semestre del 2023 respecte al primer semestre del 2019.

** Percentatges de contractació indefinida del 2023 sobre el total de contractes de cada franja d'edat corresponent. Increment en punts percentuals respecte al 2019.

Vista global del sector Serveis a les empreses

Representació per sexe

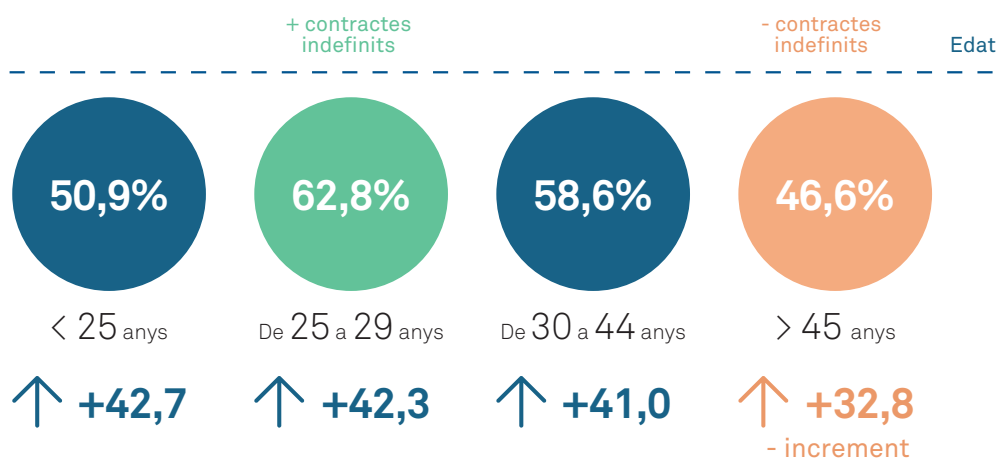
Increment indefinits 2019-2023* **↑ 125,4%**
Increment global del sector 2019-2023 **+40,4%**

Contractes indefinits**

(sobre el total de contractes per edat)

Increment

(en punts percentuals) respecte el 2019

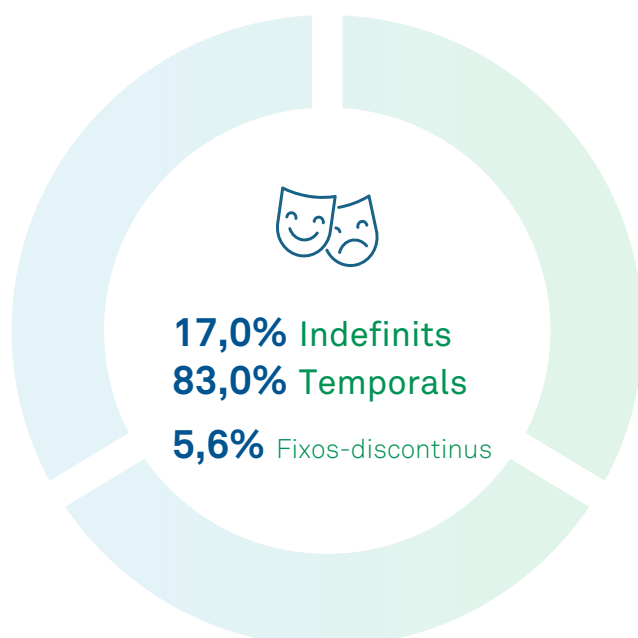

En aquest cas, igual que en l'Hostaleria, l'any 2023 els nous contractes indefinits han superat, per primera vegada, els temporals, amb un major impacte en el grup d'edat de 25 a 29 anys.

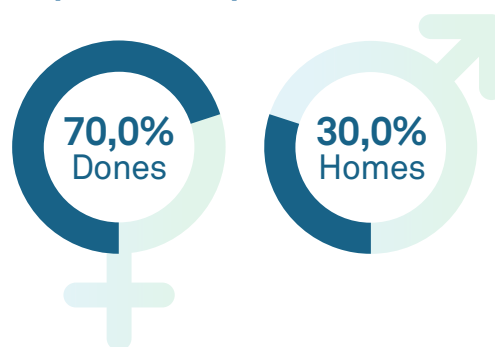
* Percentatge d'increment d'indefinitos del primer semestre del 2023 respecte al primer semestre del 2019.

** Percentatges de contractació indefinida del 2023 sobre el total de contractes de cada franja d'edat corresponent. Increment en punts percentuals respecte al 2019.

Vista global del sector d'Activitats artístiques, recreatives i d'entreteniment

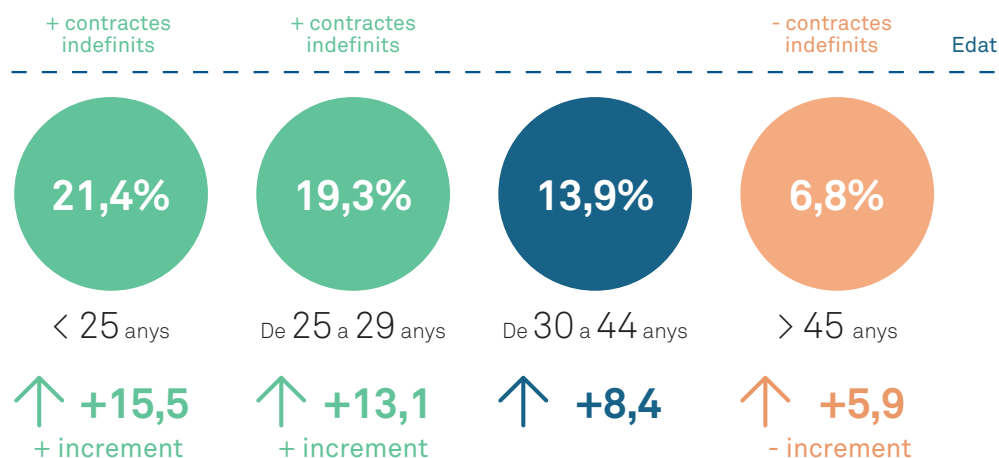
Representació per sexe

Increment indefinits 2019-2023* **↑ 185,5%**
Increment global del sector 2019-2023 **+11,1%**

Contractes indefinits**

(sobre el total de contractes per edat)

Increment
(en punts percentuals)
respecte el 2019

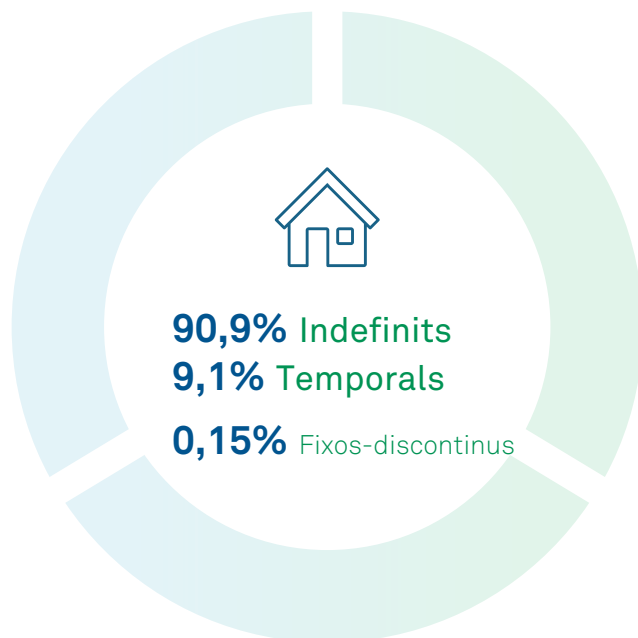

La tradició temporal d'aquest sector es manté, a causa de la seva naturalesa eventual. Així i tot, la contractació indefinida va augmentar un 185,5% d'ençà de la pandèmia i, actualment, aquesta modalitat contractual es manté en tendència positiva.

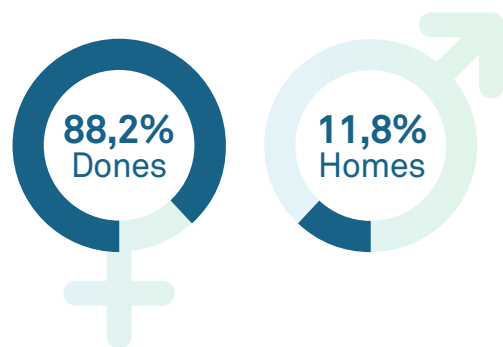
* Percentatge d'increment d'indefinits del primer semestre del 2023 respecte al primer semestre del 2019.

** Percentatges de contractació indefinida del 2023 sobre el total de contractes de cada franja d'edat corresponent. Increment en punts percentuals respecte al 2019.

Vista global del sector d'Activitats de la llar

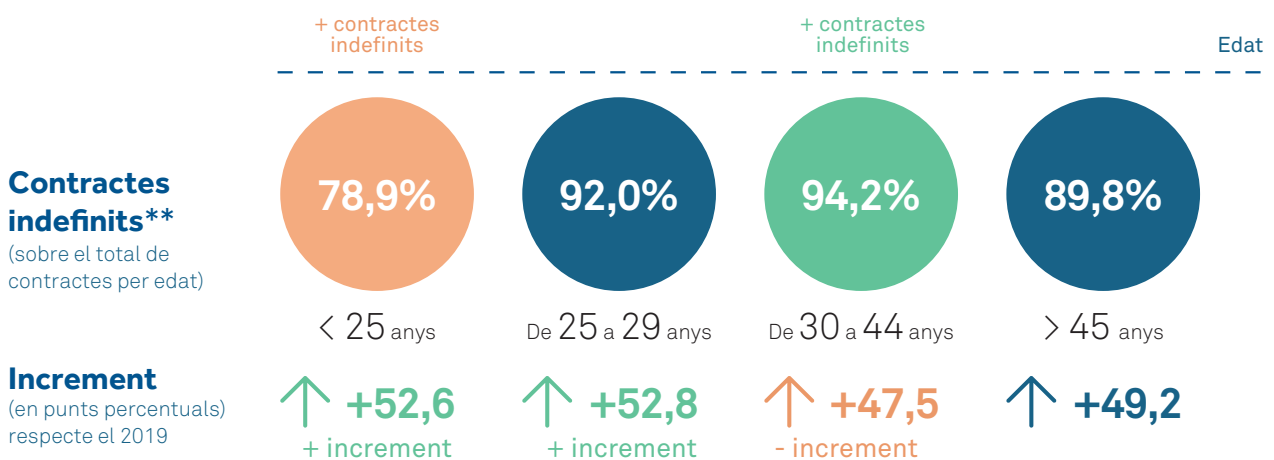

Representació per sexe

Increment indefinits
2019-2023*
↑ 75,3%

Increment global del sector
2019-2023
+48,8%

Aquest sector, tradicionalment precari, ha gaudit d'un dels impactes més rellevants de la Reforma Laboral. Amb una caiguda clara de la temporalitat, la contractació indefinida és ara de gairebé el 91% i passa a ser clarament majoritària. A més, en aquest cas els contractes en jornada fixa-discontinua són els més residuals de tots els sectors estudiats.

* Percentatge d'increment d'indefinits del primer semestre del 2023 respecte al primer semestre del 2019.

** Percentatges de contractació indefinida del 2023 sobre el total de contractes de cada franja d'edat corresponent. Increment en punts percentuals respecte al 2019.

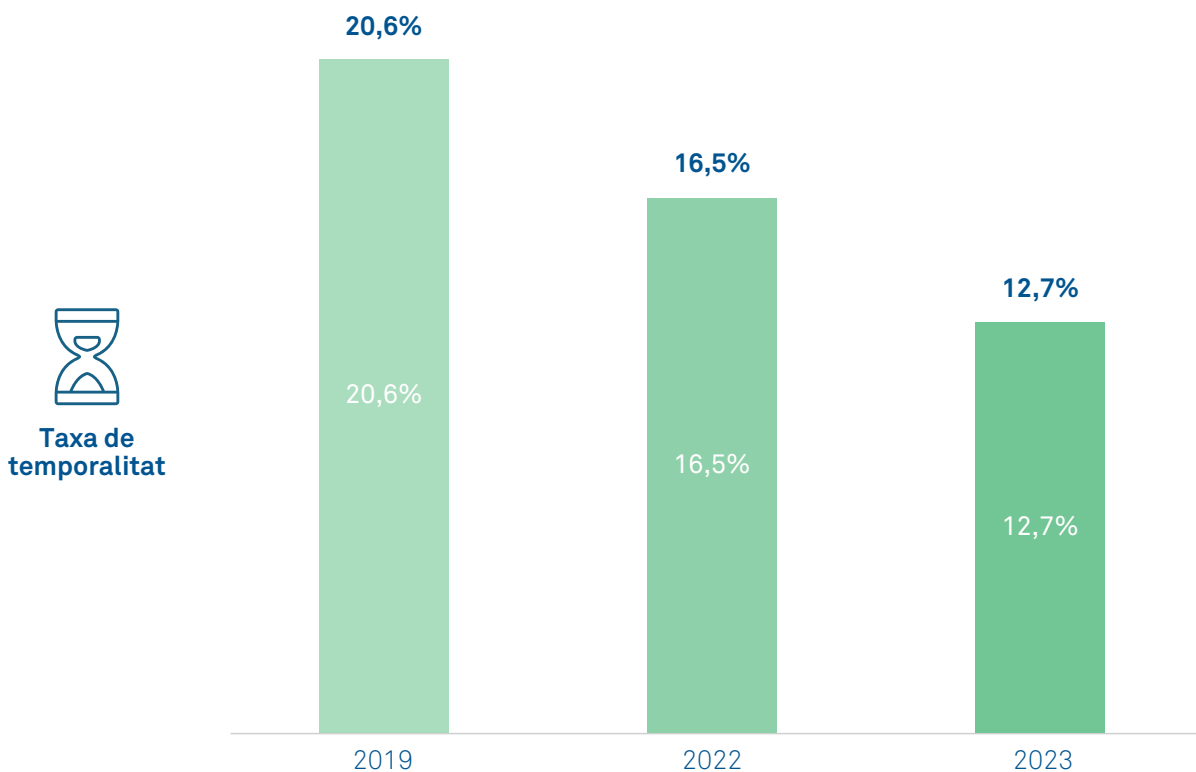
4 L'IMPACTE DE LA REFORMA LABORAL EN L'ESTOC DE POBLACIÓ OCUPADA

En aquesta segona part del Resum Executiu es mostraran les dades principals relatives als canvis en l'estoc de població ocupada a la província de Barcelona.

L'objectiu és identificar si la Reforma Laboral ha provocat un impacte substantiu en l'estructura contractual de la població ocupada.

Important davallada de la temporalitat: es redueix fins a arribar al 12,7% el segon trimestre de l'any 2023

→ Abans de l'entrada en vigor de la Reforma Laboral, un 80% de la població ocupada tenia contracte indefinit. Així i tot, amb la Reforma Laboral la temporalitat s'ha reduït de manera molt accentuada, en vuit punts percentuals.

→ Al segon trimestre de 2023, un 87,3% de la població ocupada tenia un contracte indefinit.

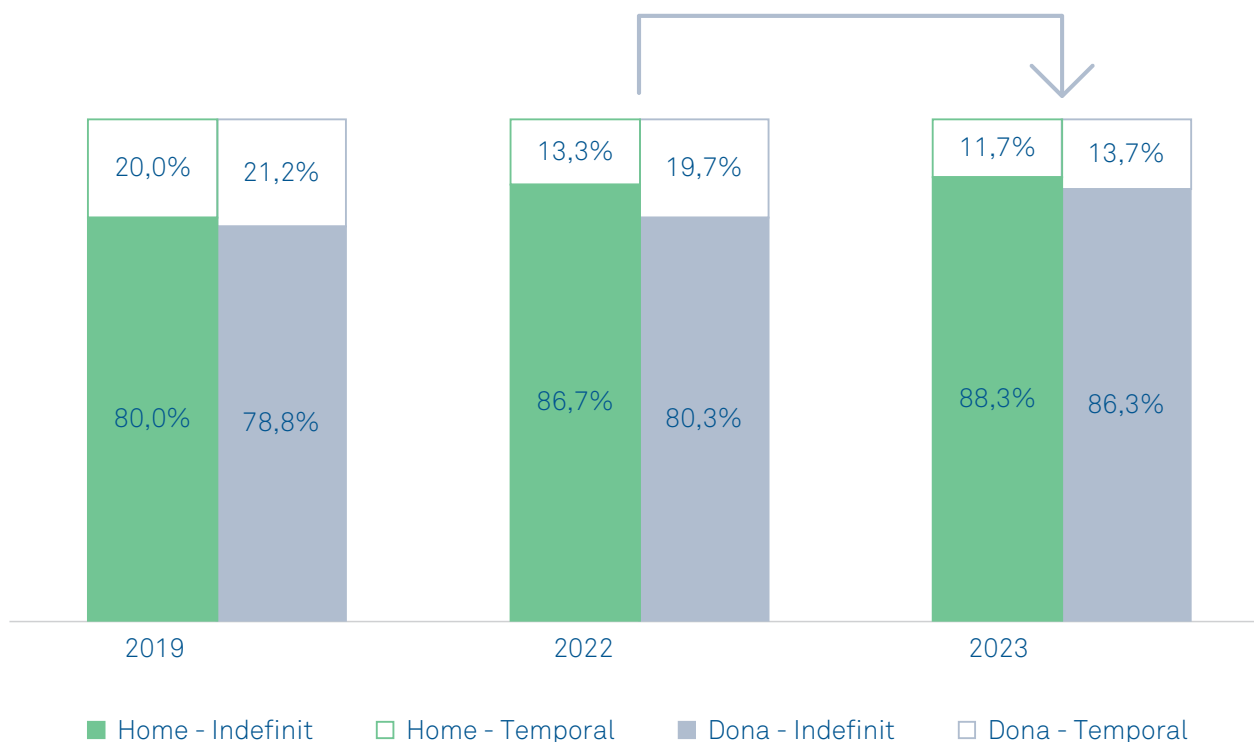
Nota: taxa de temporalitat a la província de Barcelona el 2T 2019, 2T 2022 i 2T 2023. Font: EPA. Les dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA) posen el focus en la població ocupada (conjunt de persones que estan treballant).

Reducció de la temporalitat, si bé amb un impacte més gran en els homes

La temporalitat s'ha reduït des del període previ a la pre pandèmia, tant en homes com en dones. Tanmateix, s'han donat diferències entre els dos sexes. En el cas dels homes l'impacte va ser més immediat; el 2022 la temporalitat es va reduir un 6,7% respecte a la pre pandèmia i va minvar un 1,6% el primer semestre de 2023, assolint una reducció respecte al 2019 d'un 8,3%.

En canvi, en el cas de les dones la reducció ha sigut més progressiva i ha trigat més; la temporalitat es va reduir un 1,5% el 2022 respecte al 2019, i ha sigut al primer semestre de 2023 quan s'ha experimentat una reducció més important, amb un 6%, assolint una reducció del 7,5% respecte al 2019.

Població ocupada per tipus de contracte i sexe (2T 2019, 2022 i 2023)

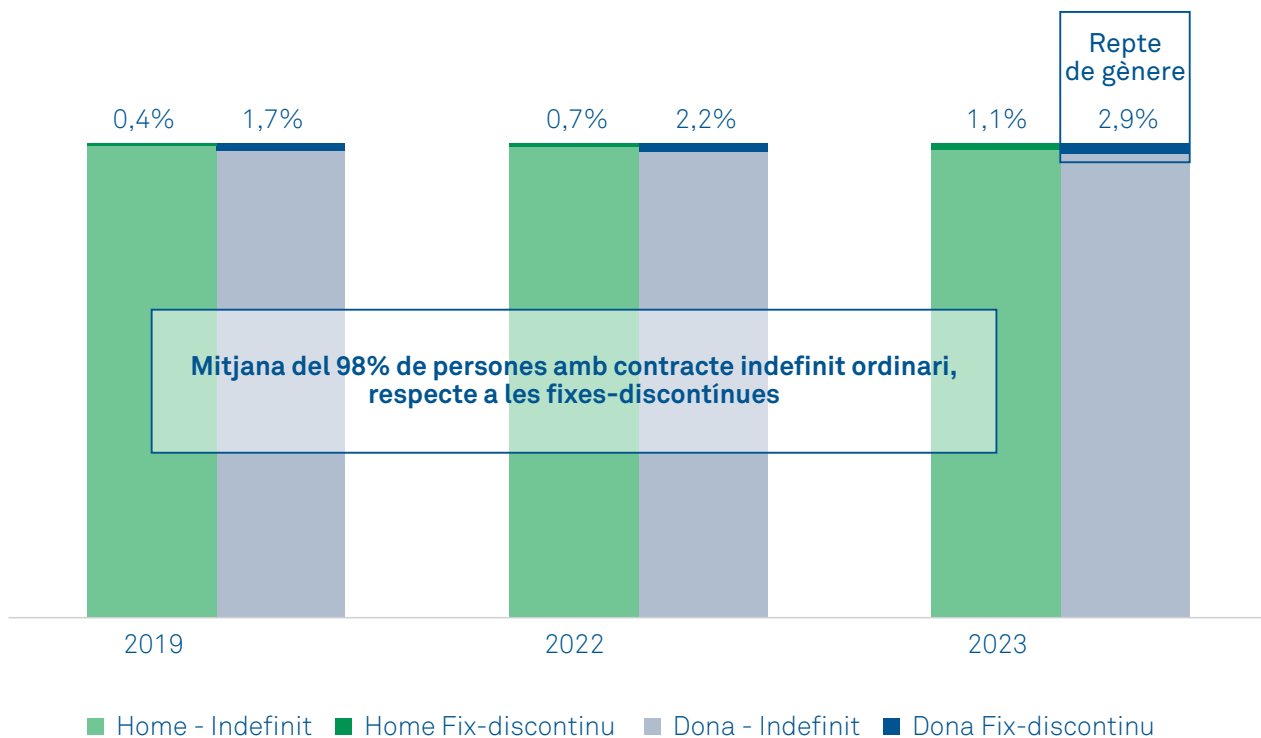

Nota: percentatge de població ocupada indefinida i temporal per sexe a la província de Barcelona.
Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA).

Un 2% de la població ocupada treballa en modalitat fixa-discontínua

L'augment de contractes fixos-discontinus a la província de Barcelona s'ha produït de manera més clara en les dones, atès que l'increment ha estat de 0,7 punts percentuals en els homes i d'1,2 punts percentuals en les dones. Tanmateix, la presència d'aquesta modalitat contractual respecte a l'estoc de població ocupada indefinida ordinària és baixa: l'any 2023 només un 2% del total de població ocupada ho era en la modalitat de jornada fixa-discontínua.

Proporció de contractes fixos-discontinus, per sexe sobre total indefinits (2T 2019, 2022 i 2023)

Nota: percentatge de contractes fixos-discontinus, per sexe.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Enquesta de Població Activa (EPA).

5 RESUM I CONCLUSIONS

**Vuit dades fonamentals
que resumeixen l'impacte
de la Reforma Laboral a Barcelona, avui**

- **Taxa de contractes indefinits del 44% i augment de 30 punts percentuals respecte al 2019.**
- **559.741 nous contractes indefinits des de l'inici de vigència de la Reforma Laboral.**
- **Creixement de la contractació en modalitat de jornada fixa-discontinua, però es manté baixa (6,8%) i s'ha estabilitzat en els darrers mesos.**
- **Augment de la contractació indefinida en els col·lectius d'atenció prioritària: joves (+30,8 punts) i majors de 45 (+25,7 punts) respecte al 2019.**
- **Augment de l'estabilitat laboral en ambdós sexes (el 45,3% dels nous contractes d'homes el 2023 han estat indefinits i el 42,7% en el cas de les dones). Tendència més elevada a la temporalitat en dones (+4,1 punts).**
- **Augment de la contractació indefinida en tots els sectors econòmics, especialment en Construcció (+65,8 punts), Activitats de la llar (+48,8 punts), Hostaleria (+40,4 punts) i Comerç (+39,2 punts).**
- **Caiguda de 7,9 punts percentuals de l'estoc de la taxa de temporalitat a la província de Barcelona respecte al 2019.**
- **Un 98% de contractes indefinits són de caràcter ordinari en l'estoc de població ocupada a la província de Barcelona.**

Conclusions: quin és l'impacte de la Reforma Laboral sobre persones i empreses barcelonines un any i mig després de la seva entrada en vigor?

Augment sense precedents de la contractació indefinida de l'ocupació en tots els sectors econòmics de la ciutat i, per tant, de l'estabilitat, la qualitat i la solidesa tant per a persones com per a empreses.

Transformació de l'estructura laboral de sectors tradicionalment poc estables i precaris. La Construcció, l'Hostaleria, els Serveis a les empreses i les Activitats de la llar són, entre altres, alguns dels sectors sobre els quals la reforma ha tingut més impacte.

Impacte sobre grups d'edat d'atenció prioritària. Els i les joves i majors de 45 anys han assistit a un augment de la contractació indefinida en la gran majoria de sectors.

Efectes de gènere. Les dones continuen tenint una tendència més acusada cap a la temporalitat i a les jornades menys estables en comparació als homes. Això no vol dir que elles no hagin gaudit de major estabilitat a partir de la reforma: la taxa de contractació indefinida ha augmentat per a elles a un ritme molt similar al dels homes, i en alguns sectors específics on la temporalitat i feminització estaven molt instaurats, s'ha assistit a un important augment de la contractació indefinida.

B✓